



T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı



Sayı : Z-81625851-610- 471
Konu : Soru Önergesi (7/26633)

31.08.2026
7/26633 GK 142

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 17.04.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1613406 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ile Denizli Milletvekili Sayın Yasin ÖZTÜRK tarafından yöneltilen 7/26633 Esas Numaralı yazılı soru önergesine ilişkin cevap aşağıda sunulmuştur.

“Ülkemizde çalışmak isteyen yabancılara ilişkin çalışma izin başvuruları 6735 sayılı Uluslararası İşgücü Kanunu ve diğer ilgili mevzuat kapsamında Bakanlığımızca değerlendirilmekte ve istemi uygun bulunanlara çalışma izni verilmektedir. Anılan Kanunun; ‘Çalışma izninde yetki ve yükümlülük’ başlıklı 6 ncı maddesinde, yabancının çalışma izni olmaksızın Türkiye’de çalışmaları veya çalıştırılmalarının yasak olduğu, ‘Denetleme yetkisi’ başlıklı 23 üncü maddesinin birinci fıkrasında, bu Kanun kapsamındaki yabancının ve işverenlerin bu Kanundan doğan yükümlülüklerini yerine getirip getirmediğinin Bakanlığımız iş müfettişleri ile Sosyal Güvenlik Kurumu Müfettişleri ve Sosyal Güvenlik Denetmenleri tarafından denetleneceği, bu Kanun gereğince yapılacak teftiş, denetim ve soruşturmaların, uygulamakla yükümlü olunan mevzuatın teftiş, denetim ve soruşturma hükümlerine göre yapılacağı ve bu hükümlere göre ilgili yaptırımların uygulanacağı hüküm altına alınmıştır.

6735 sayılı Kanunun 23 üncü maddesinin ikinci fıkrasında, kamu idarelerinin denetim elemanları ile kolluk kuvvetlerinin, kendi mevzuatları gereğince işyerlerinde yapacakları her türlü denetim, inceleme ve kontrol sırasında yabancı çalıştıran işverenler ile yabancının bu Kanundan doğan yükümlülüklerini yerine getirmediğini tespit etmeleri hâlinde, durumun Bakanlığa bildirileceği, üçüncü fıkrasında, birinci fıkraya göre yapılan denetimler ve ikinci fıkraya göre yapılan bildirimler üzerine, gönderilen tutanaklara ve denetim raporlarına göre, bu Kanunda yer alan idari yaptırımların Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürünce uygulanacağı, sekizinci fıkrasında ise, çalışma izni bulunmadan çalıştığı tespit edilen yabancının sınır dışı edilmek üzere İçişleri Bakanlığı’na bildirileceği hüküm altına alınmıştır.

Çalışma hayatına ilişkin Başkanlığımızca yürütülen teftişler; geçmiş yıllara ait istatistikî veriler, ulusal politikalar ve ihtiyaçlar göz önünde bulundurularak, çalışma hayatının riskleri ve öncelikleri ile Başkanlığımızın kaynakları dikkate alınmak suretiyle programlı teftişler ve program dışı teftişler şeklinde yürütülmektedir. Bakanlığımızca yürütülen tüm teftişlerde işyerlerinde kayıt dışı istihdam olup olmadığı ile 6735 sayılı Uluslararası İşgücü Kanunu kapsamındaki yabancının yükümlülüklerini yerine getirip getirmediği incelenmekte, mevzuata aykırılıkların tespit edilmesi halinde gerekli idari işlemlerin yerine getirilmesi istenilmektedir.

Bununla birlikte, sosyal sigortalar ve genel sağlık sigortasından yararlanabilmek için kişilerin Sosyal Güvenlik Kurumuna (SGK) bildirilmesi esastır. Bu kapsamda işverenler, çalıştırdıkları sigortalıları; bağımsız çalışanlar ise kendilerini, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda belirtilen süreler içinde SGK’ye bildirmekle yükümlüdür. Bu kapsamda, kayıt dışı istihdamla mücadelede yıllık denetim programları doğrultusunda; Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programlarına uygun olarak risk analizi temelli ve sektörel bazlı yaygın tarama denetimleri yürütülmektedir. Bu denetimlerde, yabancı uyruklu işyeri sahipleri ve çalışanlar da öncelikli hedef gruplar arasında yer almaktadır.

Diğer taraftan, kayıt dışı istihdam iddialarına yönelik olarak SGK’ye yapılan ihbar ve şikâyetler, vatandaşlık statüsüne bakılmaksızın değerlendirmeye tabi tutulmakta ve gerekli denetimler yıl boyunca kesintisiz sürdürülmektedir. “

Bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Vedat İKİKHAN
Bakan